

een helder beeld van de professionele eisen die je aan een dramaturg kan stellen.

Sauer: Er wordt wel veel gesproken over dramaturgie; je krijgt drama- en voorstellingsanalyse, er zijn inzicht gevende vakken en natuurlijk theatergeschiedenis, maar het functioneren als dramaturg kan je enkel in de praktijk leren.

Brogst: Er zijn bij Tg Amsterdam ook stagiaires die meelopen in de werking. Soms word je rechtstreeks benaderd door mensen die zeggen 'ik probeer voor mezelf een weg te vinden als dramaturg, mag ik eens komen praten'. Dat doe ik dan ook als die mensen serieus zijn. Je kan wel rugsteun krijgen maar verder moet je, zoals Ines zegt, in de praktijk een weg voor jezelf banen.

Sauer: Je moet je eigen autonomie vinden in je functie, in een voorstelling. Hoe druk ik me uit? Hoe ga ik met de mensen om? Dat kan je niet op school leren.

Brogst: Die autonomie is erg belangrijk. Het blijft een eenzame plek in het werkproces, met een ander tijdsverloop dan dat van de andere mensen. Je begint eerder en soms eindig je ook net iets eerder. Die autonomie moet je verwerven wil je je prettig voelen en de negatieve kanten opvangen van de functie. Als je probeert je autonomie te verankeren in anderen, ga je je heel gauw slecht voelen. Je kan niet denken 'ik ben altijd samen met de regisseur' want dat is niet zo. Als je dat doet zit je fout. Die autonomie moet echt van jou zijn, anders voel je je eenzaam of treurig of niet gewaardeerd.

Etcetera: Voelen jullie een verschil in het omgaan met acteurs van verschillende generaties of heeft die omgang meer met de cultuur van een gezelschap te maken?

Brogst: Dat heeft echt verschillende kanten. In Tg Amsterdam kijken jonge acteurs erg op naar oudere collega's: daar kunnen ze veel van leren. Kijk je naar een voorstelling die helemaal gemaakt is door mensen onder de 30, dan zie je dat daar anders gedacht wordt. Er worden andere beelden gebruikt, die van andere plekken vandaan gehaald worden. Je ziet de cultuur veranderen omdat de tijd verandert. Dat is heel inspirerend en interessant. Breuken voel ik daar niet tussen zitten. Ik zie op dit moment geen theater waarbij ik geen aansluiting heb. Maar het kan wel komen dat er op de

Dark Lady - Toneelgroep Amsterdam / Serge Ligtenberg

